

Mikä on hyte-kerroin ja mitä sillä mitataan?

**Tulevaisuuden sote: Kulttuurihyvinvointi osaksi arkea. Sote-palvelujen johtaminen, webinaari
22.3.2023**

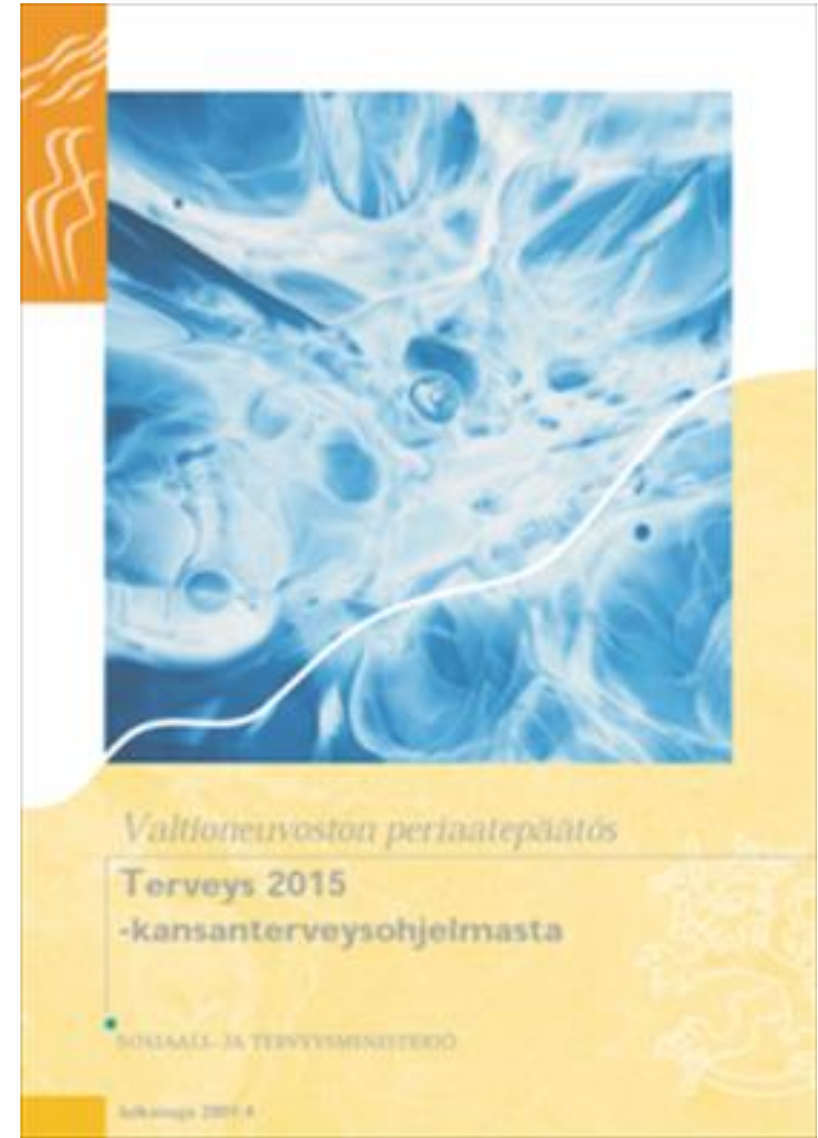
Timo Ståhl, TtT, dos, johtava
asiantuntija

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Tausta

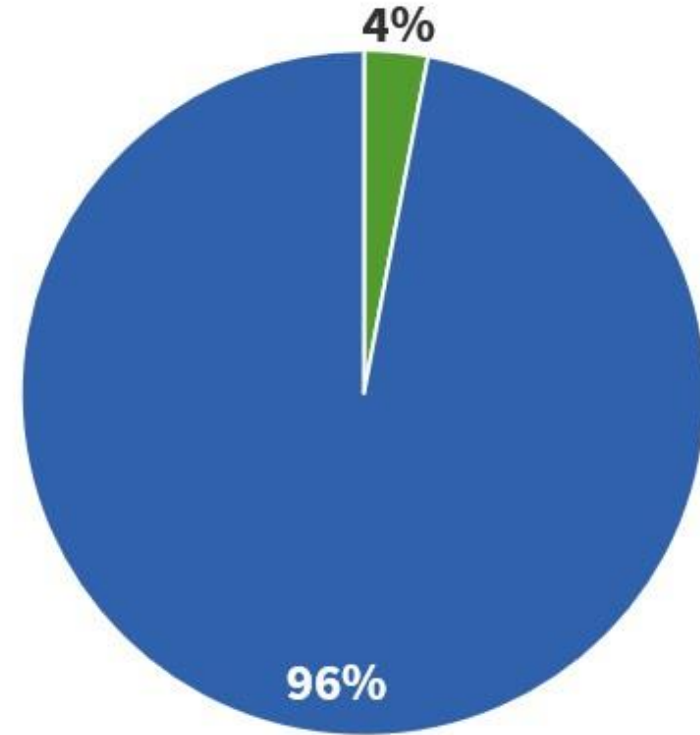
”Kuntien sosiaali- ja terveydenhuoltoon kohdistuvan valtion **rahoituksen perusteita tarkistetaan siten**, että siinä otetaan huomioon myös **kunnan toimenpiteet** asukkaiden terveyden edistämiseksi.”

Valtioneuvoston periaatepäätös
Terveys 2015 -kansanterveysohjelmasta
(STM 2001:4)

Hyte-kerroin kuntien valtionosuuksissa

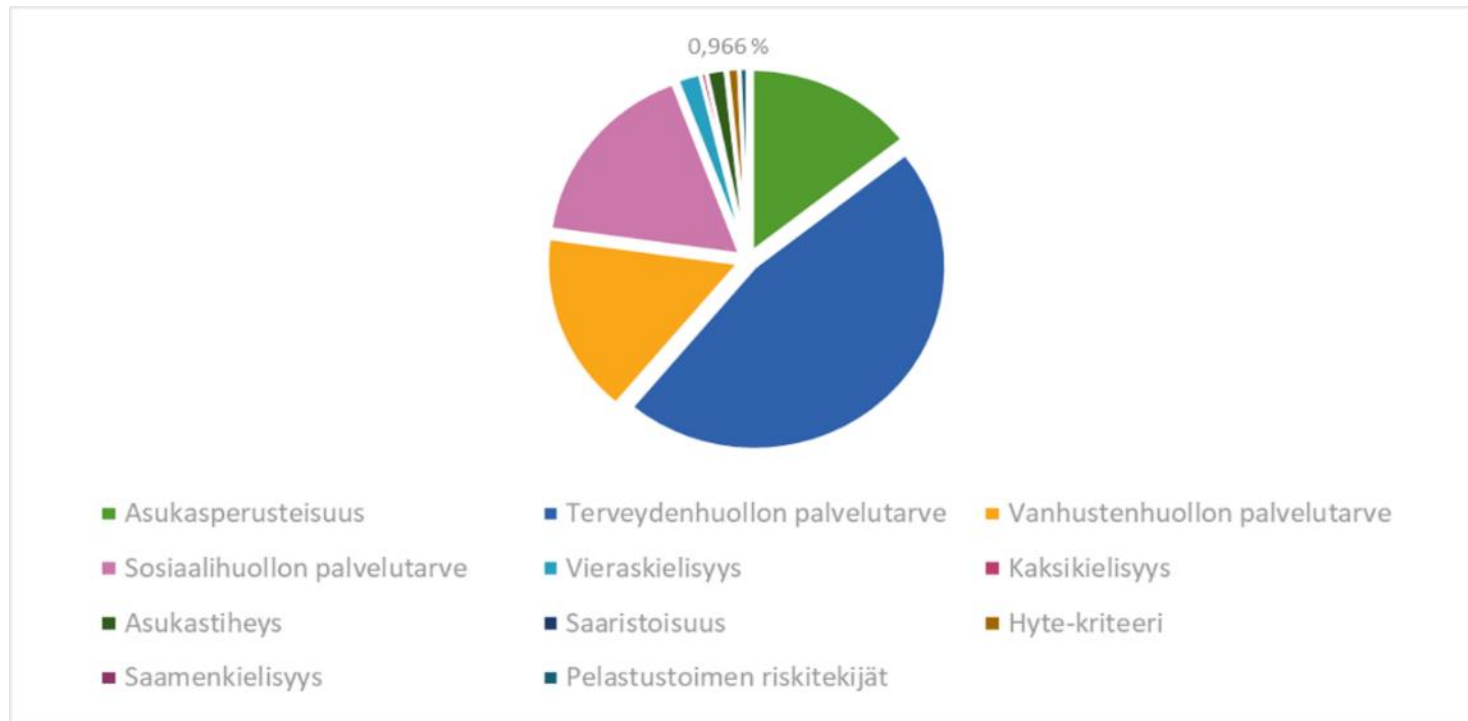
104 miljoonaa euroa

■ Hyte-kerroin ■ Muu valtionosuus

Hyte-kerroin hyvinvointialueiden rahoituksessa

Hyvinvointialueiden yleiskatteisen rahoituksen määräytymistekijät ryhmittäin

**217 milj. EUR/
22,5 mrd EUR
= 0,966 %**

thl.fi/hytekerooin/hyvinvointialueet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rahalliset kannusteet kunnissa ja hyvinvointialueilla

15 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa

- Laki **kunnan** peruspalvelujen valtionosuudesta [618/2021](#)
- Valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta [1393/2022](#)
- Lisäosan suuruus n. 100 M€

3 § Valtion rahoitus hyvinvointialueille

- Laki **hyvinvointialueiden** rahoituksesta [617/2021](#)
- Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden rahoituksesta [1392/2022](#)
- Hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen perusteella määräytyvä rahoitusosuus 1 %, sovelletaan 2026 lähtien

HYTE-kertoimen tietopohjan vaatimusmäärittely

Laskenta
perustuu näihin
periaatteisiin:

Lähtökohtana vuosittain päivittyvä tietopohja:

- 1) joka on saatavissa kaikista kunnista ja alueista
  - Kuntien keskimääräinen väkiluku 6439 (2021)
  - Alle 5000 asukkaan kuntia 125 = 43 %
- 2) johon voi omalla toiminnallaan vaikuttaa
- 3) jolla mitataan sekä nykytilaa että muutosta

Tiedontuotannon on oltava laadukasta ja kattavaa.

Toimintaan perustuva osio

- Mitataan nykytilannetta.
- Prosessi-indikaattoreiden määrän tulee olla kohtalaisen suuri, jotta toimintaa voidaan arvioida laajasti.
- Suurehko indikaattorien määrä ehkäisee osaoptimoinnin mahdollisuutta.
  - Jos indikaattoreita olisi vain muutama, toiminta voisi keskittyä vain muutamaaan asiaan.

**Prosessi: mitataan
nykytilannetta**

Tulosindikaattorit – tuloksellisuuteen väestötasolla perustuva osa

Tulos: mitataan muutosta

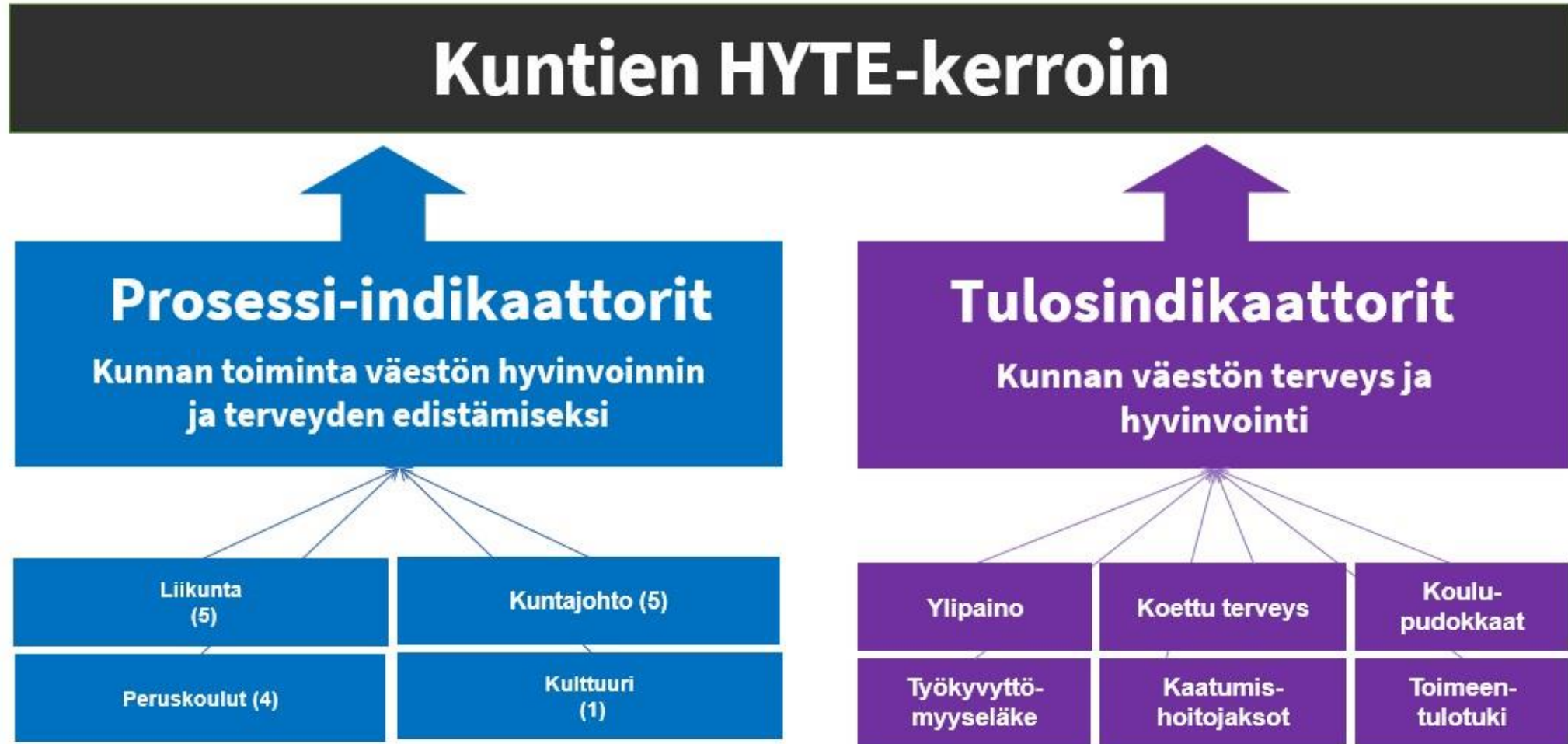
Lähtökohta

- Jotta indikaattorit olisivat kannustavia, on tärkeää, ettei rangaista siitä, millainen on kunnan väestön hyvinvoinnin ja terveyden tila (ikä rakenne, sairastavuus).

Kannustavuuden tulee perustua väestön hyvinvoinnin ja terveydentilan **muutokseen**, jonka kunta onnistuu omilla toimillaan aikaansaamaan.

HYTE-kerroin muodostuu kahdenlaisista indikaattoreista

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin muodostuu kahdenlaisista indikaattoreista

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin

Prosessi-indikaattorit

- 1) Lastenneuvolan terveystarkastukset
- 2) Kouluterveydenhuollon terveystarkastukset
- 3) Elintapaneuvonta tyypin 2 diabetesriskissä oleville
- 4) Koulukuraattoriресурssi
- 5) Koulupsykologiresurssi
- 6) MPR-rokotuskattavuus
- 7) Alkoholinkäytön mini-interventio
- 8) Työttömien terveystarkastukset

Tulosindikaattorit

- 1) Vammojen ja myrkytysten johdosta aiheutuvat hoitajaksot
- 2) Lonkkamurtumat yli 65-vuotiailla
- 3) NEET-nuoret
- 4) Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavat
- 5) Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat

Miten kunnan rahoitus lasketaan?

**Hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen perushinta (18,89 EUR)**
x
kunnan asukasluku
x
**kunnan hyte-kerroin / koko maan
hyte-kerroin, joka vuonna 2023 on
67.**

Esimerkki:

Kun jaettavaa oli 104 233 074 €,
kuntien asukaskohtainen rahoitus
vuodelle 2023 oli:

- Maksimi 21,90 €
- Mediaani 17,00 €
- Minimi 6,70 €

<https://vm.fi/valtiosuuspaatoksia-ja-laskentatietoja>

Miten hyvinvointialueen rahoitus lasketaan?

**Asukasta kohden määritelty
hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen perushinta
(39,40 EUR)**
x
asukasluku
x
**hyte-kerroin / koko maan
hyte-kerroin**

Vuonna 2023 kaikille hyvinvointialueille jaettiin 39,40 €/asukas.

*Jos **217,4 milj.** € olisi jaettu hyte-kerroinlaskelman perusteella, asukaskohtainen rahoitus olisi ollut:*

- *Maksimi 67,80 €*
- *Mediaani 41 €*
- *Minimi 14,50 €*

<https://vm.fi/rahoituslaskelmat>

Kuinka paljon saamme rahoitusta HYTE-kertoimen perusteella?

- Hyvinvointialueiden ja kuntien HYTE-kertoimet Sotkanet.fi:ssä:
- <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/haku?g=630>

The screenshot shows the Sotkanet.fi website interface. At the top, there are language options: Suomi, På svenska, and In English. The logo for 'Terveystietokeskus ja hyvinvoinnin laitos' is visible. The main navigation includes 'ETUSIVU', 'TILASTOHAKU', 'TIETOA PALVELUSTA', and 'KYSY JA ANNA PALAUTETTA'. The 'Tilastohaku' section is highlighted, with an 'OHJEET' button. Below this, the 'Valitse indikaattorit' section is active, showing a search for 'Asiasanahaku'. The search results are displayed in a tree structure, with 'HYTE-kertoimen laskelma' selected. Below the search results, there are checkboxes for various indicators, such as 'Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kertoimen)' and 'Hyvinvointialueiden tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kertoimen)'. The 'Valitse alueet' section is also visible at the bottom, with a search bar for 'Etsi alueita (esim. Helsinki, sairaanhoitopiiri, 091)'.

Kiitos!

- Timo Ståhl
- Päivi Pelkonen
- Vesa Saaristo
- Niina Saukko
- Kirsi Wiss

etunimi.sukunimi@thl.fi

<https://teaviisari.fi>

[https:// thl.fi/hytekerroin/kunnat](https://thl.fi/hytekerroin/kunnat)

[https:// thl.fi/hytekerroin/hyvinvointialueet](https://thl.fi/hytekerroin/hyvinvointialueet)

